

Kildebeskrivelse, Borgerdatabasen

Hvor kommer oplysningerne fra?

Datagrundlaget til Esbjerg Borgerdatabase er hentet fra de skattemandtalslister, som blev udarbejdet fra 1899 og frem til 1923. Fra 1924 er den korrekte betegnelse for listerne dog Mandtalslister idet de fra november 1924 blev udarbejdet i henhold til Lov nr. 57 om Folkeregister af 14. marts 1924. De tjente dog stadig også formålet som Skattemandtalsliste, hvilket fortsatte til midten af 1930'erne.

Baggrunden for udarbejdelse af listerne var, at skattemyndighederne ønskede at få et overblik over skattepligtige personer med bopæl i Esbjerg.

Listerne, og nu også basen, udmærker sig ved at indeholde oplysninger som adresse, fødselsdato, fødested, tidligere bosættelse, arbejdsmæssige stilling, samt meget mere om hver borger. Da bøgerne indeholder udførlige optegnelser over alle indbyggere i det unge Esbjerg, er de et enestående lokalhistorisk kildemateriale. De giver nemlig et nuanceret billede af befolkningens sammensætning og ikke mindst af dennes udvikling i Esbjerg.

Hvorfor indtaste oplysninger fra skattemandtalslisterne?

Baggrunden for at etablere Esbjerg Borgerdatabase er Byhistoriske Arkivs strategi om at tilgængeliggøre lokalhistoriske personoplysninger på internettet, som er efterspurgt på arkivets læsesal. Ved at tilgængeliggøre disse oplysninger på internettet bliver de gamle skrøbelige skattemandtalslister ikke længere slidt. Samtidig kan interesserede nu sidde hjemme i deres egen dagligstue og søge i arkivets samlinger døgnet rundt på en langt mere effektiv måde end tidligere.

Ydermere indeholder skattemandtalslisterne oplysninger om alle borgere i husstandene - ikke kun voksne personer.

Kildekritiske overvejelser

Esbjerg Byhistoriske Arkivs mål med Esbjerg Borgerdatabase er ikke et ønske om, at lægge en komplet liste ud på internettet, der er skabt ved anvendelse af et sammensurium af skattemandtalslister, kirkebøger eller folketællinger. Målet er i stedet, at indtaste de eksakte oplysninger fra skattemandtalslisterne, således det bliver op til slægtsforskere mfl. at tolke kilden. Herved bevares kildens indhold så originalt som muligt.

Det ville fx være problematisk, at fortage ændringer i stavemåder i basen på baggrund af den viden vi har i dag. Det skyldes, at variationen i stavemåden netop kan ses som et udtryk for, at der i kildens samtid ikke var den ensretning af stavemåder, som vi kender i dag.

Et eksempel kunne være, hvis målet var at undersøge om slægtsnavnet Petersen tidligere var blevet stavet anderledes. Havde vi da i forbindelse med udarbejdelse af Borgerdatabasen rettet navnet på de personer, som vi i dag ved hed Petersen til denne stavemåde, selvom disse borgere i listerne fra 1899 var anført som Pedersen, ville kilden ikke kunne anvendes i ovenstående undersøgelse. DERFOR er det vores pligt som historisk arkiv, at tilbyde kilderne ufortolkede. Det er ydermere nødvendigt, ligegyldigt hvilken kilde det drejer sig om at have en kritisk tilgang til den.

God fornøjelse!